

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ č. 11/2017

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

„Jaká je píseň revoluce?“ : českoslovenští vojáci svědky ruského revolučního roku 1917 / Dalibor Vácha -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Dějiny a současnost : kulturně historická revue -- ISSN 0418-5129 -- Roč. 39, č. 8 (2017), s. 18-20.

Čeští a slovenští vojáci v Rusku v době první světové války. Uvolnění poměrů v Rusku od března 1917 ukázalo slabost země. Rusko spojencem Británie a Francie, vojenské akce naplánované ruským vůdcem Kerenským. Československá brigáda a její vítězství u Zborova. Legionářský pohled na bolševiky (ne všichni viděli na bolševickém puči jen to negativní). Vliv událostí v Rusku na vnitřní život českých a slovenských vojáků - formuje se hnutí československých bolševiků (nejznámějším z nich byl spisovatel Jaroslav Hašek). Legionářský antisemitismus. Bitva v Penze v květnu 1918, porážka legií.

dějepis ; dějiny dvacátého století ; válka ; revoluce ; armáda ; Rusko ; vojáci ; legie ; legionáři ; první světová válka ; Češi ; Slováci

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464057>

2.

České děti se málo učí / Barbora Cihelková -- cze

In: Lidové noviny : založeny 1893 - obnoveny 1988 -- ISSN 0862-5921 -- Roč. 30, č. 224 (26.IX.) (2017), s. 14.

Autorka v příspěvku komentuje výsledky mezinárodního průzkumu PISA, který zjišťoval, kolik času tráví ve škole a domácí přípravou patnáctileté děti v jednotlivých státech zapojených do projektu, uvádí, kolik vyučovacích hodin týdně stráví české děti ve škole podle tříd, s odvoláním na platnou legislativu vyhodnocuje povinnosti zadávat a vyžadovat domácí úkoly nejen v České republice, ale i u dalších účastníků projektu. Závěr příspěvku je věnován problematice, kdy rodič supluje práci učitele a vysvětlenou látku doma znovu přeučuje.

dítě ; učení ; školní vzdělávání ; domácí úkol ; výzkumná zpráva ; výsledek výzkumu ; mezinárodní spolupráce ; škola ; vyučovací hodina ; hodnocení ; komparace ; třída ; školská legislativa ; rodiče ; učitel ; suplování ; obsah výuky ; domácí příprava ; PISA ; Česká republika ; domácí příprava žáků a studentů ; práce učitele ; povinnost ; věk 15 ; mezinárodní projekt

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464020>

3.

Diplomatické styky Svatého stolce a Německa v období mezi světovými válkami / Marek Šmíd -- cze

In: Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie -- ISSN 1210-6097 -- Roč. 28, č. 9-10 (září-říjen) (2017), s. 220-228.

Nepřehledné politické a náboženské poměry v Německu po skončení 1. světové války. Působení vatikánského diplomata (budoucího papeže Pia XI.) Eugenia Pacelliho v roli zástupce Svatého stolce v Německu, nejdříve v Mnichově, později v Berlíně. Pacelliho zprávy informující Vatikán o vnitropolitickém vývoji v Německu a zesilujících represích vůči katolíkům a židům zejména po nástupu Hitlera k moci. Uzavření konkordátu mezi Německem a Svatým stolcem, od něhož si Vatikán sliboval stabilizaci napjaté situace. Další vývoj v postojích Vatikánu vůči nacistické ideologii.

církev ; katolicismus ; fašismus ; postoj ; ideologie ; dějiny dvacátého století ; dějepis ; Německo ; Vatikán ; diplomatické styky

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463944>

4.

Erziehung und Kontrolle im „Jahrhundert des Kindes“ = Education and Control in the „Century of the Child“ : über die totalitäre Versuchung in der Pädagogik : on the Totalitarian Temptation in Pedagogy / Ehrenhard Skiera -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Historia scholastica : mezinárodní časopis pro dějiny výchovy a vzdělávání : international review for history of education -- ISSN 1804-4913 -- Roč. 3, č. 1 (2017), s. 68-98.

Príspevek nejprve analyzuje výchovné zásady zasazujúci sa o práva a potreby dieťaťa v knize Století dieťaťa (1900) švédске spisovateľky a bojovníce za ženskú práva Ellen Keyové. Prizmatem pojmu století dieťaťa pak autor príspevku nahliží

na reformní pedagogické proudy především první poloviny 20. století. Zaměřuje se na výchovné metody ambiciózních, autokratických pedagogů, u nichž se projevuje touha zcela kontrolovat podmínky výchovy dětí, kterou ospravedlňují nutností podporovat za každou cenu „dobro“ a vymycovat „zlo“. Rozebírá pedagogické zásady sovětského reformátora P. P. Blonského, který usiloval o propojení dělníků a intelektuálů a vytvoření univerzálního člověka „dělníka-filozofa“, i M. Montessoriové, v jejíž metodách odkrývá mesiášský motiv a religiózní rétoriku cílící na výchovu „přirozeně poslušného dítěte“. U R. Steinera upozorňuje na jeho filozoficko-teologické zásady včetně víry v reinkarnaci, jimž podřizuje své výchovné principy a cíle.

výchova dítěte ; historické hledisko ; autoritářská výchova ; totalita ; výchovná metoda ; pedagog ; výchovně vzdělávací cíle ; výchovně vzdělávací principy ; filozofie ; teologie ; dítě ; kontrola ; cíl výchovy ; náboženství ; poslušnost ; dějiny pedagogiky ; Blonskij, Pavel Petrovič, ; Montessori, Maria, ; Steiner, Rudolf, ; Key, Ellen Karolina Sofia, ; Blonskij, Pavel Petrovič, ; Století dítěte ; století 20

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464024>

5.

I soutěže jsou měřítkem kvality : liberecká soukromá střední škola dobyla New York / Petr Husník -- cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 120, č. 29 (2017), s. 10-11.

V Liberci sídlí trojice středních odborných škol, Střední odborné učiliště nábytkářské a střední odborná škola, Střední škola tvorby designu nábytku a Střední škola uměleckořemeslná a oděvní. Všechny školy mají společného jednatele a ředitele, Václava Tichého. O všechny školy je vysoký zájem. Jedním z lákadel je velice vysoká úspěšnost žáků v oborových soutěžích a přehlídkách u nás i v zahraničí, např. přehlídka studentek Fashion Designu v New Yorku. Dalším pozitivem je špičkové technologické vybavení a spolupráce se zaměstnavateli. Ojedinelý je záchranářský obor, který spolupracuje s vojáky, hasiči záchranáři i policií. V článku jsou uvedeny informace o dalších studijních oborech.

střední odborná škola ; střední odborné učiliště ; zájem ; soutěžení ; zahraničí ; spolupráce ; zaměstnavatel ; vztah škola-výroba ; vztah odborná příprava-zaměstnání ; uplatnění ; poptávka po vzdělání ; technické vybavení ; Česká republika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463507>

6.

Jak připravit dítě na vstup do školy / Marie Těthalová -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 24, č. 6 (červen) (2017), s. 12-14.

V současné době mnoho rodičů spoléhá na to, že jejich dítě připraví na školu mateřská škola. Podle psychologů však dítě primárně vychovává jeho rodina a rodiče jsou pro něj klíčovými osobami v procesu socializace. Otázka školní zralosti a přezkušování dětí. Pro školní docházku je nutné, aby se dítě naučilo odkládat své potřeby, umělo se pohybovat v sociálních vztazích, bylo motoricky i mluvně zdatné. Rozdíly mezi rodinami, ale i mezi osobnostmi jednotlivých dětí. S nástupem do školy by měla rodina pracovat jako s důležitým vývojovým zlomem (i z hlediska medicíny), je důležité zavést pro dítě nový režim již nějakou dobu před nástupem do školy. Jak dítě bude školu zvládat, závisí opět na přístupu rodičů.

přechod z mateřské na základní školu ; školní zralost ; rodičovská role ;
rodičovská odpovědnost ; socializace ; samostatnost ; školní adaptace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/459192>

7.

Jak se naučit chápat potřeby těch, kteří se odlišují / Romana Slaninová -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 25, č. 34 (2017), s. 5.

Tématem článku je začleňování autistických dětí do školních kolektivů. Své zkušenosti s inkluzí popisuje speciální pedagožka Marie Bystroňová, která již několik let vyučuje v autistické třídě v Základní a mateřské škole U Lesa v Karviné. Ve speciálních třídách mají děti zajištěn potřebný režim a zároveň individuální přístup. Toto zařízení integruje také žáky s tělesným postižením. Ve škole působí jedenáct pedagogických asistentů, kteří pracují v běžných třídách se žáky trpícími následky dětské mozkové obrny a lehčími mozkovými poruchami.

integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; systém výchovy a vzdělávání ; speciální vzdělávací potřeby ; speciální výuka ; postižený ; handicap ; sociální integrace ;

sociální adaptace ; pedagogická podpora ; speciální pedagog ; aktivizující metoda ; individuální práce ; autistický jedinec

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464498>

8.

Krása jako kapitál = Beauty Capital : Role atraktivity v úspěchu na trhu práce : The Role of Attractiveness in the Labour Market / Petr Matějů, Petra Anýžová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Sociologický časopis = Czech sociological review -- ISSN 0038-0288 -- Roč. 53, č. 4 (2017), s. 503-531.

Autoři článku sledovali tři cíle: prozkoumat roli fyzické atraktivity na trhu práce v širších souvislostech, zhodnotit genderové rozdíly ve vztahu ke kráse a ukázat, že empirická zjištění ze Severní Ameriky týkající se genderových rozdílů nelze plně aplikovat v evropských podmínkách. Využili velkoplošnou evropskou sociologickou studii o fyzické atraktivitě a její následnou českou verzi. Jak muži a jak ženy transformují rodinné zázemí, formální vzdělání, kompetence, socioekonomický status zaměstnání a fyzickou krásu do svých příjmů. Potvrdila se hypotéza, že fyzicky atraktivní osoby mají větší šance získávat na trhu práce zaměstnání s vyšším socioekonomickým statutem a mít vyšší příjmy, ale kazuistika mezi ženami a muži, stejně jako mezi různými kulturami, se liší.

muž ; žena ; pohlavní rozdíl ; gender ; trh práce ; socioekonomický status ; zaměstnání ; příjem ; body image ; krása ; kazuistika ; vzhled

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464021>

9.

Možnosti působení ombudsmana v oblasti školství / Lucie Obrovská -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 14, č. 10 (2017), s. 16-19.

Autorka přibližuje základní kompetence ombudsmana v oblasti vzdělávání a školského systému (zákon č. 349/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů). Jaká je základní úloha ombudsmana a jeho možnosti, typické příklady, které ombudsman může a naopak nemůže prověřit. Nejčastěji namítaná témata: výskyt šikany, nezajištění patričních opatření dětem, romské děti, školní stravování; ombudsmanovým úkolem naopak není posuzovat odborné aspekty vzdělávání. Podání stížnosti nebo dotazu nepodléhá žádné platbě. Rovně

podmínky ve vzdělávání jsou povinny zajistit nejen školy základní, ale i mateřské, střední a vysoké školy.

školství ; systém výchovy a vzdělávání ; nezávislost školy ; žák ; mládež ; ochrana dítěte ; práva žáka ; rovnost možností ; šikanování ; Romové ; školní stravování ; ombudsman ; podpůrná opatření

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464227>

10.

Ověření psychometrických vlastností české adaptace škály závislosti na hraní videoher pro adolescenty / Martin Jelínek, Petr Květoň -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Československá psychologie : časopis pro psychologickou teorii a praxi -- ISSN 0009-062X -- Roč. 61, č. 5 (2017), s. 448-459.

Předkládaná studie využila českou verzi Škály závislosti na hraní (Game Addiction Scale). Výzkum probíhal ve třech velkých městech - Praze, Brně a Ostravě, výzkumný vzorek tvořilo 423 adolescentů, z toho 48% žen. Výzkum byl realizován formou dotazníků (papír, tužka) na podzim 2015 a na jaře 2016. Téma - závislost na hraní videoher u českých adolescentů (o ní se hovoří v případě, že osoby ztrácejí kontrolu nad hraním videoher, a toto nadměrné hraní má devastující vliv na jejich život: ohrožuje školní či pracovní aktivity, volnočasové aktivity, interpersonální vztahy, zdraví a psychologický well-being). Procedura výzkumu a jeho výsledky. Vhodnost škály pro české prostředí, uspokojivé výsledky jejího použití. V příloze otázky z dotazníku.

závislost ; počítačová hra ; adolescent ; dotazník ; adaptace ; průzkum ; činnost ; interpersonální vztahy ; subjektivní pohoda ; výsledek výzkumu ; Česká republika ; Praha (Česko) ; Brno (Česko) ; Ostrava (Česko)

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464757>

11.

Pracovněprávní judikatura nejvyššího soudu ČR v oblasti regionálního školství / Petr Konečný -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Řízení ve školství : [publikace pro řídicí pracovníky ve školství] -- Roč. 25, č. 5 (2017), s. 35-41.

Judikatura v tuzemských podmínkách není závazným pramenem práva, nicméně svou interpretační silou dává veřejnosti návod, jak vykládat určité ustanovení. Znalost judikatury je tudíž velmi důležitá, a to nejen pro právníky, ale i pro zaměstnavatele i zaměstnance. Častým předmětem rozhodovací praxe soudů je pracovněprávní jednání osob v regionálním školství, které tvoří mateřské školy, základní školy, střední školy a vyšší odborné školy. Mezi nejčastější pracovněprávní případy v regionálním školství lze zařadit problematiku skončení pracovního poměru, okamžité zrušení pracovního poměru, odvolání z funkce ředitele školy, problematiku pracovních úrazů či specifika právních úkonů v právním jednání osob zainteresovaných v daném regionu.

regionální školství ; mateřská škola ; základní škola ; střední škola ; vyšší odborná škola ; pracovní právo ; právo ; legislativa ; zaměstnanec ; zaměstnavatel ; administrativa ; řízení školy ; pracovní smlouva ; ředitel školy ; judikatura ; pracovní poměr

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463678>

12.

Silná střední generace 1989-2005 / Karolína Ryvolová -- cze

In: Romano vod'í = Romská duše -- ISSN 1214-8660 -- Roč. 2017, č. 7-8 (2017), s. 27.

Po pádu komunistického režimu došlo k oživení a rozkvětu romské literatury. Díky Mileně Hübschmannové, která se snažila propagovat romskou kulturu a inteligenci, se publikační činnost navýšila až třicetkrát. Produkce spočívala především v romském tisku. Margita Reiznerová založila Sdružení romských autorů a nakladatelství Romaňi čhib. Po smrti Mileny Hübschmannové v roce 2005 došlo k útlumu veškerých aktivit.

literatura ; Romové ; nakladatelství ; publikace ; tisk ; sdružení ; publikační činnost ; Česká republika ; romská literatura ; 1989-2005

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/463251>

13.

Školní vyhoření u maďarských středoškoláků a odpovědnost učitelů při prevenci - nový aspekt učitelských kompetencí = School burnout in Hungarian high school students and teachers' responsibility for prevention : a new aspect of teacher competencies / Nora Kunos -- cze

In: Studia paedagogica : časopis Ústavu pedagogických věd FF MU Brno -- ISSN 1803-7437 -- Roč. 22, č. 1 (2017), s. 55-66.

Prezentace prvního maďarského výzkumu syndromu vyhoření u žáků středních škol. Poznatky z pilotní studie, která zpracovala názory 500 žáků ve věku 14-18 let: všemi třemi příznaky syndromu vyhoření (vyčerpaností, cynismem a neefektivitou při práci ve škole) trpí 13% středoškoláků. Potvrzeny byly také souvislosti s proměnnými na straně žáků (pohlaví, věk, školní výsledky) i atmosférou ve škole, pocitem pohody, mírou spokojenosti a podporou ve škole. Výzkum se také zabýval vztahem mezi vyhořením u žáků a žáky vnímaným vyhořením učitelů.

syndrom vyhoření ; žák ; střední škola ; pilotní projekt ; výsledek výzkumu ; subjektivní pohoda ; klima školy ; pedagogická podpora ; učitel ; odpovědnost ; prevence ; Maďarsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464500>

14.

Téma: ohniska neklidu -- cze

In: Dnešní svět -- ISSN 1801-4119 -- Roč. 13, č. 1 (2017/18), s. 2-27.

Téma Ohniska neklidu lze využít k mezipředmětové výuce zeměpisu, dějepisu a občanské výchovy. Obsah kapitol: konflikt a jeho fáze, typologie konfliktů, způsoby řešení konfliktů, příčiny a důsledky konfliktu, rizika vypuknutí konfliktu, současná ohniska napětí, armády světa, místa konfliktů jako turistická atraktivita, úloha médií v konfliktu a dětští vojáci.

zeměpis ; dějepis ; občanská výchova ; multikulturní výchova ; mediální výchova ; konflikt ; terorismus ; válka ; politika ; armáda ; mezioborový přístup ; mezipředmětové téma ; učivo ; výuka ; ukázka ; doplněk k učivu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464402>

15.

Vzdělávací program pro předškolní děti „pÁPÁ hrátky“ / Veronika Chvojková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Tělesná výchova a sport mládeže : odborný časopis pro učitele, trenéry a cvičitele -- ISSN 1210-7689 -- Roč. 83, č. 4 (2017), s. 23-27.

Autorka prezentuje vzdělávací program pro předškolní děti se sociálním nebo zdravotním znevýhodněním. Jedná se o intervenční program pÁPÁ hrátky, který vymyslela a realizovala ve spolupráci s Centrem aplikovaných pohybových aktivit Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Celý projekt zahrnuje sérii čtyř interaktivních vzdělávacích programů, které jsou zaměřeny na jednotlivé typy postižení (sluchové, zrakové, tělesné, mentální). Programy uvádí motivační pohádka a děti využívají kompenzační pomůcky pro dané postižení. Děti se přirozenou formou hry a příběhů seznamují se zdravotním postižením; tato forma může napomoci pozitivní změně postojů k integraci.

předškolní dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; mateřská škola ; výchova v raném dětství ; sociální znevýhodnění ; handicap ; smyslová porucha ; vada zraku ; vada sluchu ; mentální handicap ; postižený ; pohádka ; zákrok ; pedagogická komunikace ; integrace ; socializace ; intervenční program

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/464019>